

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva:

Éves évre	18.—
Fél évre	9.—
Negyed évre	4.50
Egy óra	1.50
Egyes szám	6 fill.

Szerkesztőség:

Bák Ferencz-utca 12. sz.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA

Alapította:

GOMBOS FERENCZ

ELOFIZETESI AR:

Postán küldve:

Egész évre	24.—
Fél évre	12.—
Negyed évre	6.—
Egy óra	2.—
Egyes szám	6 fill.

Kiadóhivatal:

Deák Ferencz-utca 12. sz.

Nagyszebennél kedvező harcok folynak.

szavert orosz támadások. 41 tisztet és 3000 közlegényt elfogtunk. 20 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Budapest, szeptember 28. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

(Hivatalos.) Keleti harctér: Román harcvonal: A Tulisui-nyughaton, Petrozsénytől nyugatra, elkeseredett harcok. Nagyszebennél a helyzet kedvező. A román támadások eredménytelenek maradtak. Erdély keleti harcvonalán, Székelyudvarhely és a Bystricióra magaslattól délre fekvő területen az előcsatározások még folynak.

Károly főherceg lovassági tábornok hadseregharcvonalai: Hármaskő-országhatártól délkeletre, Kirlibabától északra, Lúnya vidéken és a Tatár-szorostól északra az ellenség ismét eredménytelen támadásokba bocsátkozott. Lipnica-Dolnától délre német csapatok sikeresen előretörték. Százharminc orosz foglyul esett, négy gépfegyver jutott zsákmányul. Terstyánszky katonai vezér tábornok csapatai az egyelőre előtt elvesztett és még az ellenség kezében maradt utolsó állásrészét is elkeseredett harcokban visszahódították. Az ellenség rendkívül súlyos veszteséget szenvedett. Negyvenegy tiszt és tizenhatszáz főnyi legénység foglyul esett. Egy ágyút, tizenkét gépfegyvert zsákmányoltunk.

Olasz harctér: Nincs különösebb esemény.

Délkeleti harctér: Albániában nincs fontos esemény.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Az égő Bukarestet újból bombáztuk.

Marwitz tábornok győzelme az oroszok felett. — Nagyszebennél makacs harcok folynak.

Budapest, szept. 28. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, szept. 28. A nagy főhadiszállás hírei:

Nyugati harctér: Az Aisne és a Somme között az angolok és franciák az addigi tapasztalatokat csaknem felülmúló előkészítő tüzelésekkel megismételték erős támadásaikat a Sisz- és Armins, von Huegel és Schenk tábornokok parancsnoksága alatt álló rettenetesen gyalogcsapataink ellen, amelyet tüzésünk és repülőink határozottan támogatnak és amely az arcvonal nagyobb részén győzedelmesen visszaverte az ellenséget. Thiepvalnál és Eaucourt-Lapayetnél még nem fejeződött be az elkeseredett harc. Különösen a Morval—Bouchavesnes-vonalon indított támadások voltak hevesek, amelyeket az ellenség, tekintet nélkül az első teljesen megsemmisült rohamnál szenvedett véres veszteségeire, estefelé megismételt.

A vonalunkba bevonult osztagokat azonnal kivetettük. — Ran-Couztól északnyugatra és Boudraivesnél keletre kisebb állásrészekbe az ellenség képes volt magát tartani.

Repülőink tegnap hét repülőgépet vetettek le, ebből négyet a Somme vidékén egy kis ellenséges repülőraj, mely holland területéről repült át és ugyanarra tért vissza, Allostot eredménytelenül megtámadta. Brüsszel ellen intézett angol bomba-támadással tizenöt ház elpusztult, tizenhárom belga meghalt, huszonnyolc megsebesült.

Keleti harctér: Lipót-baj-r herceg vezértábornok arcvonalai mentén (Rigától nyugatra) valamint Miazától és Narocától között könnyen visszavertünk gyengébb orosz előretöréseket. Koritnicai állásunknak a szeptember 22-iki jelentésben említett elvesztett részeit tegnap Marwitz tábornok csapatai teljes sikerű ellentámadással súlyos harc után visszafoglalták és még azon túl is sikereket vívtak ki. Az ellenségnek minden kísérlete, hogy visszavessen bennünket, megghiúsult. Az orosz negyedik szibériai hadtest, csapataink jelentése szerint olyan nagy veszteségeket szenvedett, amelyek közel járnak a hadtest megsemmisüléséhez. Negyvenegy tiszt, kétezernyolcszáz főnyi legénység foglyul esett, egy ágyút és tizenhét géppuskát zsákmányoltunk.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonalai: Gow—Krosznole-ziétől nyugatra. (A Zlota-Lipa és a Narajowka közt) állásunk megjavítása céljából vonalunkat előretoltuk. Százharminc orosz elfogtunk, négy géppuskát zsákmányoltunk. Az ellentámadások eredménytelenek maradtak.

A Kárpátokban az ellenség különböző helyeken támadott, de visszavertük, részben csak közelharc után. Kirlibabától északnyugatra még folynak az ellentámadások.

Erdélyi hadszíntér: Nagyszebennél eredményesen és makacsul folyik a harc.

Balkán-harctér: Mackensen vezértábornok hadserege: Az arcvonalon nincs különösebb jelentőségű esemény. A legutóbbi támadásoktól még több helyen égő Bukarestre repülőink újból számos bombát dobtak.

Ludendorff, első főszállásmester.

Egy magyar repülő hőstette.

Budapest, szept. 28.

Huszonhatodikán délelőtt öt ellenséges repülőgép Durzra számtalan bombát dobott, a nélkül, hogy említésreméltó kárt okoztak volna. Ket repülőgépünk védekezés céljából tüstént felszállott és közülük az egyik (figyelő Bartha tengerészszázados, vezető Haschke repülőszállásmester) legiharcban egy ellenséges vízi repülőgépet vízszállásra kényszerített, ahol egy olasz romboló azt biztonságba helyezte. Repülőgépünk azután üldözőbe vett egy menekülő másik repülőgépet és a tengerpartról negyven métföldnyire lelőtte, majd lebecsátkozott a szétrombolt repülőgép mellé, amelynek megfigyelője, egy olasz repülőtest, halott volt, a pilóta súlyos fejsértelet kapott. Az utóbbit az elmerülő repülőgépről saját repülőgépünkre felvettük és Durzba szállítottuk.

Hajóhadparancsnokság.

A német birodalmi gyűlés.

Bethmann-Hollweg beszéde.

Berlin, szept. 28.

A birodalmi gyűlés tömve volt képviselőkkel, a karzatok roskadásig telve. A diplomáciai karzaton a török nagykövet, bolgár és görög követek ültek. Az udvari páholyok szintén telve voltak.

Feszült csendben nyitotta meg az ülést Kámpf elnök és a megnyitó után Bethmann-Hollweg kancellár szólalt föl elsőnek.

A kancellár rámutat arra, hogy amikor Olaszország megüzente a háborút a monarchiának, a német nagykövet elhagyta Rómát. Németország akkor megüzente az olasz kormányt, hogy az olaszok a magyarokkal és az osztrákokkal való harcban német csapatokkal is fognak találkozni. Ezután a német katonák egyesültek osztrák-magyar bajtársaikkal s együtt harcoltak az olasz fronton. Így befovetkezett a tényleges hadállapot, a formáliszerinti hadüzenet azonban nem következett be. Itália nyilván visszariadt a gazdasági következményektől, azonkívül szeretek volna Rómában, hogy a németek kezdjék meg a háborút.

— Nekünk azonban — mondja a kancellár — nem volt okunk arra, hogy Olaszország játékát játsszuk. Az antant erőlködéseinek Olaszország egy esztendeig ellentállott, ekkor azonban erősen működött Anglia hüvelykszorítója s mivel Olaszország háborúja angol széntől és angol pénztől függött, kénytelen volt engedelmessé válni. Italia balkáni aspirációi olyan területekre szeretné kiterjeszteni hatalmát, melyek Görögország érdekkörébe esnek s Italia ezért küldött Szalonikiba expedíciót, hogy ebből teljesen ki ne rekedjen.

Lapunk mai száma 4 oldal.

az újból az olasz-német csapatok összeütközésére vezetett Macedóniában. Itt jött létre a nekünk küldött hadüzenet, amellyel egyidejűleg Románia csatlakozott ellenségeinkhez.

Bratianu oda törekedett, hogy a legyőzött fél kárára gazdagítsa Romániát. Gorlice után meghökken, de az orosz és a Somme-offenzívára elhatározta magát a vélt holttest kirablására. Jellemző, hogy sem a király, sem a miniszterelnök szavában nem bízhattunk. **Ők katonailag és politikailag elszámították magukat.** Számítottak Bulgária és Törökország elpártolására, akik Dobrudzsában rájuk cáfoltak. Utal a Somme-csatára, hol emberáldozattal és anyagáldozattal sem bírják áttörni a német frontot.

A rengeteg háború tovább folyik, mert az antant területeket akar elragadni és bennünket megsemmisíteni. Készek vagyunk a békére, megtettük a magunkét, ámde az antant a békét gyalázatnak mondja halottaira nézve. Anglia a legelkeseredettebb, legkonokabb ellenségünk. **Felkötendő lenne az az államférfi, aki huzódnék minden háborút meg rövidítő eszköz felhasználásától.** Egyetlen jelszavunk: kitartani és győzni fogunk. Az élelmezési viszonyaink megjavulva, összeszorított fogakkal, áldozatokra készen kitartunk. Mi jövőnket biztosítottuk.

Harcok a csernavoda—konstancai vonal előtt.

Budapest, szept. 28.

A dobudzsai frontról jelentik „Az Est”-nek: A bolgároknak 20 nap alatt több mint 130 kilométernyi területen sikerült átkergetni az orosz, román és szerb haderőket. Most a harcok a csernavoda—konstancai vonal előtt folynak s rövid nyugvóponthoz jutottak. Ez a nyugalom azonban csak relatív, mert valójában most is harcolnak a Ratova—Cabadinu—Turta-fronton változó eredménnyel. Ezen a fronton az ellenség a cabadinui hídfőt kétségbeesett szívóssággal védelmezi és a védelmet az itteni állandó erődművek védelme felette megkönyíti. A harmadik bolgár hadsereg vezérkari főnöke kijelentette, hogy Mackensen tovább folytatja tervszerűen a dobudzsai hadműveleteket, hogy kivívja a végső sikert. Repülőgépeink folyton bombázzák az ellenséges állásokat. Így a csernavodai Duna-hídra is több bombát dobtak s a vasutvonal súlyosan megrongálódott. Több román fogoly elmondotta, hogy Orsováról hozták őket. Vallomásaik megerősítik, hogy Erdélyből már egész ezredeket hoztak ide. Román elfogott tisztok átkozzák Bratianut. — A meghódított Dobrudzsából tömegesen jelentkeznek bolgár és török önkéntesek. Csupán Szilisztria városában három zászlóaljat állítottak fel az önkéntesekből.

A románok veszteségei Küküllőnél.

Budapest, szept. 28.

A sajtóhadiszállásról jelentik: A románok egyes szakaszokon jelentékeny erőket vetettek harcba. A szurduki szoros környékén a románok nem bírták kihasználni tegnapi sikerüket. A Zsil-völgyében csak nagyon kevés nyomultak előre észak felé; a román Zsil-völgyében Urikány község és az attól északra fekvő Tulisui-hegyig jutottak. A szövetségesek orlát—nagyseben—gellenberki vonalon sikereket értek el. Küküllő vidékén a románok nagyobb erővel újra felvették a harcot biztosító csapatainkkal. Itt súlyos veszteségeket okoztunk a románoknak.

Kivételes rendszabályok Bukarestben.

Stockholm, szept. 28.

Orosz lapok jelentik, hogy Bukarest katonai parancsnoka elrendelte, hogy minden nyilvános helyet, vendéglőt, kávéházat és körhelyiségeket zárjanak be, mert a közönség ezeken a helyeken a katonai események fejtegetése alkalmával hazug és rosszindulatú híreket terjesztene. A „Birsevijsa Vjedomosti” ehhez a hírhez azt a megjegyzést fűzi, hogy a Bratianu-kormány elnyomta a lapokat s kénytelen ilyen rendszabályokhoz folyamodni, hogy a forrongó nép dühét megzabolázza. Ujabb parancsok megtiltják a lakosságnak azt is, hogy az ablakuk előtt állja-

nak. A rendőrség állítólag listát állított össze azokról a személyekről, akiknek el kell hagyni a fővárost. Ezek között a személyek között van Mille Konstantin, az „Adeverul” főszerkesztője, Mainescu ezredes és mások, akik eddig a legvadabb háboruspártiak voltak. Ugy látszik, hogy a kormány fél az előre bejelentett erőszakos miniszterbuktatástól.

Bukarestben 50 embert öltek meg a bombák

Genf, szept. 28.

Bukarestből jelentik: Tegnap délután öt ellenséges repülőgép jelent meg Bukarest felett. A repülőgépekről ledobott bombák 50 embert öltek meg és 100-nál több embert súlyosan megsebesítettek. Az okozott kár jelentékeny.

Spanyolország és az antant.

Madrid, szept. 28.

A spanyol kormány az antant tárgyalásai következtében igen kényessé vált. Az antant Romanones miniszterelnöknek Spanyolország beavatkozásáért Tangert kínálta fel. A kamara külsőben álló üléséhez elé feszült figyelemmel néznek.

Antant-csapatok Pireuszban.

Lugano, szept. 28.

A „Secolo” jelenti Athénből: Pireuszban ötezer főnyi antant-csapat szállott partra, ahol bevárják az admirális további parancsait.

Venizelosz nyugodt lehet.

Lugano, szept. 28.

A „Le Journal” értesülése szerint a négyes szövetség döntő befolyást szerzett legutóbb a görög hadiflottára. Most már Venizelosznak nincs mitől tartania.

Az oláh vezérkar jelentése.

Bukarest, szept. 28.

Az oláh vezérkar jelenti 26-áról: Erdélyben elkeseredett harcok vannak, ahol a románok előrenyomultak. Dobrudzsában az ellenség háromszor támadott nagy tömegekben, azonban visszavertük őket. Hétfőn egy repülőraj bombázta Bukarestet. A bombák egy kórházat és egy árvaházat találtak el. Hatvanan meghaltak, számosan megsebesültek. — Ugyanaznap éjjel Zeppelinből bombákat dobtak a fővárosra. Három gyermek meghalt.

A Károlyi-párt memoranduma a királyhoz.

Budapest, szept. 28.

A Károlyi-párt legutóbbi értekezletén tudvalevően elhatározták, hogy indítványozni fogják azt, hogy intéztessék a királyhoz egy felirat, amelyben a nemzeti kívánságokat és a háború nyomorának panaszait foglalják össze. A felíratra vonatkozó indítványt Károlyi Mihály gróf jegyezte be a képviselőház interpellációs könyvébe s ez a következő:

A felirat kitejti, hogy Magyarország példátlan áldozatot hozott a háborúban. Ezzel szemben olyan kormány áll az ország élén, mely nem a nemzet bizalmából foglalta el helyét, hanem a korrupt, erőszakos eszközökkel összehozott többség kebeléből alakult. A kormány elnémitott az országban minden nemzeti akaratot. Ma sem lehet sem a sajtóban, sem a gyűléseken egyetlen szabad szót sem hangoztatni. Emellett a kormány nem gondoskodik az ország biztonságáról: Erdély határait védtelenül hagyta, úgy, hogy a honfiaink százazrei életüket kockára téve, vagyonukat feláldozva voltak kénytelenek a betörő ellenség elől menekülni. A nemzetnek nincs bizalma a kormány külpolitikai vezetése iránt sem, mert egyik ballépést a másik után követi el, azonkívül hiányzik közte és a hadügyi vezetés között a szükséges összhang a háborúval összefüggőleg. Magyarország még ma sem tudja, mi reá nézve a háború végcélja és mik azok a feltételek, amelyek mellett újra a béke áldásait élvezheti.

Mindezen okokból — mondja a memorandum — Felségedhez fordulunk, hogy távolítsa el helyéről a jelenlegi kormányt és olyan kormányt nevezzen ki, amely helyes külpolitikai vezetés mellett a nemzetet ért mélységes sérelmeket orvosolni képes.

A nemzet kívánsága, hogy állíttassék haladéktalanul vissza az ország tiszta alkotmánya és az általános titkos választói jog behozatala mellett, az eddig jogaitól megfosztottak is politikai jogokhoz jussanak. Továbbá, hogy a nemzet hadereje az önálló magyar hadsereg felállításával nemzeti alapra állíttassék.

Legnagyobb megütközéssel látjuk, hogy ezzel ellentétben a jelenlegi kormány még ma is az ország gazdasági lekööttségének, gyarmati állapotának fenntartásán munkálkodik, sőt olyan jelenségek is merülnek föl, mintha a kormány egy hosszú időre szóló gazdasági lekööttségbe is hajlandó lenne belemenni. Mindez méltán okoz a nemzettel mezdöbbenést.

Végül szükséges, hogy az ország gazdasági önállóságának elérésére az előkészítő lépések már most haladéktalanul megtétessenek.

Ki kell jelentenünk, hogy Magyarország csakis teljes állami önállóságát és függetlenségét tekinti a nemzet által hozott véres áldozatok megfelelő ellenértékének.

A közéletmezés súlyos bajai, a társadalom támaszra szoruló elemeinek jogos panaszai ezért nem találnak ma kellő orvoslásra. Az e körüli szervezetlenség már a hadiérdekeket is veszélyezteti. Az elviselhetetlen drágaság, az özvegyek és árvák elhagyatottsága, a rokkantak ezreinek kívánságai, a kereső osztályok súlyos küzdelmei mind azt követelik, hogy a jelenlegi kormány eltávolításával egy olyan kormány vegye át a közhatalom kezelését, amely kellő szociális érzékkel bír, mely milliók szenvedéseit gondos körültekintéssel és szociális intézményekkel enyhíteni képes és amely már a jelen feladatai közé sorozza egy új, egészségesebb gazdasági jövőnek előkészítését. Végezetül: a nemzet valódi érzelmeivel összeforrott kormány nem mulasztja el a kellő alkalmat megragadni arra, hogy egy tisztességes béke megkötésére szükséges lépéseket tegyen. Ma is a nemzetnek hő kívánsága, hogy az erdélyi betörés visszaverése után ragadjuk meg az első alkalmat a béke megkötésére, egy olyan béke megkötésére, mely az ország területi épségét helyreállítja és Európa népei között a béke állandó fenntartását, igazságos alapon, szilárdan biztosítja és mely az állandósult fegyveres békének gazdaságilag elviselhetetlen terheit megszünteti és az általános lefegyverzés behozatalával, a népek életében kívánatos megkönnyebbülést végre létrehozza.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónk távirati jelentése.)

Budapest, szept. 28.

A képviselőház mai ülésén Beöthy Pál elnökölt. Az ülés tárgya a miniszterelnöknek a kivételes hatalom gyakorlásáról szóló jelentése volt.

Az első szónok Matta Árpád volt, aki éles kritikában részesítette beszédében a kormányt. Matta után Giesswein Sándor emelkedett szólásra, majd Szabó István nagyatádi beszélt. A termelők álláspontját vette védelmébe.

Két órakor a vitát megszakítják, négy órakor Szabó folytatja beszédét. A jelentést nem veszi tudomásul.

A következő szónok Esterházy Mihály gr. volt. A közéletmezés hibáit kritizálta. Beszéde végén a választójog kiterjesztését kérte, ami nemcsak az itthon levőknek, hanem a fronton levőknek is forró óhajta. Kötelességünk a hazatérőket úgy fogadni, hogy megelégedést és örömet érezzenek. A jelentést nem veszi tudomásul.

Ábrahám Dezső a mesterséges árfelhajtásról beszélt. Schol nincs olyan árdrágítás, mint nálunk. Az élelmiszeruzsorát nem büntetik eléggé, a maximális árakat nem tartják be. Kérdi, miért vannak felmentve a hadseregszállítók, miért nem lehet azokat besorozni a hadseregbe? A jelentést nem veszi tudomásul.

Utána Károlyi Mihály gróf és társai zárt ülést kértek, amit az elnök el is rendelt.

A zárt ülés nyolc óráig tartott. Utána tiltott ülés következett. Elnök azután megállapítja a holnapi napirendet. Holnap délután folytatják a vitát, mivel délelőtt a koronaőr-választás lesz. Az ülés 8 óra után véget ért.

A miniszterek a holnap délutáni ülésen felnek a felszólalásokra. Holnap a Ház magát napolja, a katonaképviselők ennél fogva nem részt vesznek a munkában, hanem csak a katonaképviselők ennélfogva nem részt vesznek a munkában, hanem csak a katonaképviselők ennélfogva nem részt vesznek a munkában.

A képviselőház szünete karácsony előttig tart. A Ház közben összeül, a delegációkat is meghívják, ami elhatározott dolog.

Tömeggyilkosság egy veszprémmegyei községben

Egy megvadult gazdasági intéző mészárlása.

(Saját tudósítónk távirata.)

Még a háború vértengerében is szenzáció keltett az a borzalmas tömeggyilkosság, amit egyik veszprémmegyei községben követett el egy megvadult gazdasági intéző, aki alig egy óra leforgása alatt négy embert pusztított el. Azután maga ellen fordítva a gyilkos fegyvert, agyonlőtte magát. A tömeggyilkosságok krónikájában is páratlanul álló mészárlásról budapesti tudósítónk az alábbi részleteket jelenti:

A veszprémmegyei Lovászpata községben szörnyű gyilkosság történt. Gróf Esterházy rédei uradalmának egyik elhocsátott intézője, Pozsgay Kálmán volt a gyilkos, aki négy embert agyonlőtt, többet megsebesített és azután önmagát is agyonlőtte. Pozsgay abban a reményben, hogy állásából az uradalom segédje, Karhesz, illetve igazgatója, Siroky Ferenc sugására mentették fel, kedden megleste Karhesz segédcsináját, amikor lakásán egyedül tartózkodott. Berontott hozzá és browningjával agyonlőtte. A lövés zajára Siroky igazgató is betört a lakásába, s ki akarta csavarni Pozsgay kezéből a fegyvert. A gyilkos erre letámadta a falról Karhesz töltött vadászfegyverét egyetlen lövéssel az igazgatót is agyonlőtte. A gyilkos ezután egyik kezében a revolver, a másik kezében a fegyver, átrohant szemben lévő lakására, ahol ebben az időben Marosy Jánosné, Marosy János budapesti bankhivatalnok is tartózkodott. Pozsgay a bankhivatalnokot is agyonlőtte. Majd ennek nevelőjére fordította fegyverét, a golyó azonban csak a karját sebesítette. A nevelő a gyilkos elől a padlásra menekült, ahol karját törte. Közben Pozsgay kitört a lakásának ablakát a vadászfegyverével, és a padlásra lépett. A lövés nem talált.

A faluban tartózkodó két csendőr erre Pozsgay házához rohant. Bemenni nem mertek, mert a gyilkos őket is lövéssel fenyegette. Ekkor megérkezett Esterházy Pál gróf is a segítségre. Kérlelték Pozsgayt, hogy adja meg magát. Amikor Pozsgay hajthatatlan maradt, Folyton kiabálta: „Nem adom meg magam. Önök lesznek, de még nincs elég lelkiismeretük!” Éjszakára Pápáról megérkezett a csendőr Fűredy járásbíróval. A házat körülvették, akarták éheztetni Pozsgayt. Másnap délután háromkor az aljárásbíró kiadta a rendeletet Pozsgay elfogatására. A csendőrök betörték az ajtót, abban a pillanatban Pozsgay halántékába és szörnyethalt. Az áldozatok holttestének elszállítását a vizsgálóbíró elrendelte.

A kasszirnök alkonya.

A rendőrség nagylakaritása.

Több ízben leszögeztük, hogy ez a város eldoradoja a legkülönfélébb kategóriákban elhelyezkedő katasztrofális lakosság számára, akik nemcsak a közbiztonságot fenyegetik a legnagyobb mértékben, hanem — főképp a foglalkozás nélküli — nagymértékben terjesztik a társadalmi és népi veszélyes venereás betegségeket.

A rendőrségben mindig meg volt a jó szándék, hogy ezeket a parazitákat kiirtsa, szegényes eszközeivel azonban sohasem tudott eredményes munkát produkálni, mert ha egyik napon 10 foglalkozás nélküli egyént, nőt és férfit egyaránt, összefogott és eltoloncolta, a másik nap már háromszor annyi festett arcú lápvirág rótt a főtéren asztfaltját. A facér pincérek, felszolgáló leányok annyira otthon érezték magukat, hogy, különösen az utóbbi időkben, már egyenesen megbotránkoztatták még nappal is a járőreket. Számuk az oláhok erdélyi betörése óta még jobban megsaporodott. Erdély vidéki városainak minden gyűlésvész népe itt ült tanyán s nem tudunk, ha azt állítjuk, hogy most Kolozsváron legalább 300 be nem jegyzett cégű prostituált tartózkodik.

A rendőrség közérkölesi, közbiztonsági, de leginkább katonai okokból elhatározta, hogy energikus kézzel megtisztítja a várost ezektől a kétes egzisztenciáktól. Erre a célra az éjjeli választotta, mikor garni szállókban lepheti meg őket. A detektív-osztály az egyenruhás rendőrök támogatásával tegnap éjjel az egész városra kiterjedő hatalmas razziát rendezett s az éjjeli folyamán 50 olyan foglalkozás nélküli nőt fogott össze, akik megélhetési eszközeikről semmi felvilágosítást adni nem tudtak. Az összefogott nők között majdnem minden nő foglalkozási ág volt képviselve. Voltak köztük szende kinézésű varrónők, tenyeres-tápas szakácsnők, mosolygó szobacicák, előzékeny felszolgáló leányok, levezített artistanők, mosogatóleányok, kávéházi felirónők, akiket mind apró csoktanyákban, bodegákban, kávéházakban, szállókban fogtak össze. Voltak aztán fölös számmal selyemfiúk is, akiket a rendőrségen szintén előállítottak.

A rendőrség, tekintettel a kivételes állapotokra, ezúttal eltekint minden könyörülettől, minden összehajlítástól s a legkíméletlenebbül fog eljárni az összefogott nőkkal. Orvosi vizsgálatnak vetik alá őket, a betegeket kórházba internálják, az egészségeseket pedig illetékes helyekre fogják toloncolni. A razzia minden tekintetben kiadós volt, eredménye kielégítő s csak azt szeretnők, ha ezt az éjszakai razziát a rendőrség minden héten egyszer keresztülvinné, hogy végleg megtisztítsa a várost ezektől az ingyenlő, gyanús elemektől.

HIREK

— (Menekülők postája.) A kolozsvári m. kir. posta- és táviratigazgatóság megkeresésére Haller polgármester az érdekeltek tájékoztatása végett közhírré teszi, hogy a menekültek és azok hozzátartozói által egymás részére feladott s szabályszerűen igazolt táviratok, levelezőlapok és nyitott levelek visszatartás nélküli továbbítására a kolozsvári p. és táv. kerület összes hivatalai és ügynökségei utasítottak. A Szeben, Fogaras, Brassó, Háromszék és Csik vármegye területén fekvő postahivatalokhoz szóló azon hivatalos, magán-levélpostai küldemények, melyek már nem voltak kézbesíthetők, a kolozsvári 1. sz. posta és táviratigazgatóságnál dolgozóknak fel, hogy azok a címzeteknek, esetleg utána küldessenek. Ennek megfelelően a kolozsvári posta- és táviratigazgatóság tudomására hozza az említett területen működött hatóságoknak, hivataloknak és intézeteknek, valamint az onnan menekülő lakosságnak, hogy a címükre időközben érkezett levélpostai küldemények utánuk küldetnek, ha a jelenlegi tartózkodási helyüket a kolozsvári 1. számú posta- és táviratigazgatóságnál szöbelileg közlik.

— (Oláh foglyok a zsidótemplomban.) Tegnap kezdődött a zsidók nagy őszi ünnepe, az újév. A kolozsvári zsidótemplomban az ájtatos emberek között nagy feltűnést keltett öt oláh fogoly kopottas egyenruhája. A templom egyik sarkában legalább harminc orosz fogoly imádkozott buzgón, azokra senki sem nézett, de az oláh foglyok körül állandóan nagy volt a csoportosulás. Az oláh katonák sirva imádkoztak a magyar templom előcsarnokában. Tisztek jöttek-mentek keresztül az ajtón, az oláh foglyok mellett és ők ilyenkor felüttették a fejüket az

imakönyvből és feszesen szalutáltak. És boldogok voltak, hogy imádkozhattak és boldogok voltak, hogy élnek.

— (Árdrágítók az ítélőtábla előtt.) A gyulafehérvári törvényszék özv. Farkas Péterné, Moldován Juonné, Petrovics Józsefné, Rózsa Jánosné és Bartha Lajosné gyulafehérvári lakosokat árdrágítás miatt vád alá helyezte. Az öt asszony ki-rándult Magyarregeen községbe s ott a piacon található összes baromfit összevásárolták. A gyulafehérvári törvényszék előtt vonták az árdrágítókat felelősségre. A bíróság a terhükre rótt bűncselekmények elkövetésében valamenynyüket bűnösnek mondotta ki s ezért egyenként 14—14 napi elzárásra és 100—100 korona pénzbüntetésre ítélte el. A kolozsvári ítélőtábla, ahova az ügy vádlottak felebbezése folytán került, a törvényszék ítéletét a bűnösség kérdésében indokainál fogva helybenhagyta, büntetésük mértékét azonban 8—8 napra szállította le. Ugyancsakak árdrágítással vádolta meg a besztercei törvényszék Spach János tanítót, Pap Vazul kisbíró, Csahereán János birtokos és Feldrihán Lajos körjegyzőt is, akik a vád szerint Bükkös községben saját szükségletüket messze meghaladó mértékben 225 darab bárányt vásároltak össze s azt rövid idő múlva nagy haszonnal tovább adták. A besztercei törvényszék vizsgálat alá véve ügyüket, úgy találta, hogy úgy a bárányok beszerzésére, mint azok eladására joguk volt s ezért a vád és következményei alul valamennyiüket felmentette. A felmentő ítéletet a kolozsvári ítélőtábla indokainál fogva helybenhagyta.

— (Megbüntetett árdrágítók.) Kállay Lajos mészáros, a Losonci-fele mészárszék üzletvezetőjét egyik vevője feljelentette, hogy a szalonna kilóját a 8 korona maximális ár helyett 8 korona 80 fillérben bocsátotta áruba. A rendőrség kihágási ügyosztálya tegnapi délután meg az árdrágítót, aki a tárgyaláson nem jelent meg. Ez a körülmény azonban nem akadályozta meg Király Lajos rendőrkapitányt abban, hogy a renitens mészáros 30 napi elzárásra és 15 napi elzárással megváltható 300 korona pénzbírágra el ne ítélje. Az árdrágítás miatt ítélte el a rendőrség a tegnapi nap folyamán özv. Kardos Károlyné gyümölcs-árusó asszonyt is. Kardosné a szilvát árulta maximális áron jóval felül, amiért 5 napi elzárásra és 50 korona pénzbüntetésre ítélték el.

— (Vétkes bukás.) A kolozsvári törvényszék vétkes bukás vetsege miatt vádat emelt Kovács Józsefné volt kolozsvári kereskedő és üzletvezetőjeként bejegyzett fia, Kovács Béla ellen. Az volt a vád ellenük, hogy gondatlanságuk miatt hitelezőjüket megkárosítottak. A törvényszék ezért a cselekményért Kovács Józsefnét 8 napi, fiát, Kovács Bélát pedig 1 hónapi fogházra ítélte el. Kovács Bélát egy másik vétkes bukása miatt is elítélte a törvényszék 15 napi fogházra. Az ítélőtábla tegnap vette vizsgálat alá az elsőbíróság két ítéletét s azt minden változtatás nélkül helybenhagyta.

— (Elvesztette négy gyermekét.) Szőcs Gergelyné s.ül. Bíró Anna panaszkolta tegnap a rendőrségen, hogy Csikjenőfalváról menekülve, utközben 4 kis gyermekét, 2, 6 és 8 éves fiát és 13 éves leányát elvesztette. A rendőrség táviratilag érdeklődött a négy gyermek holteiránt.

— (Gondos Sándor) pü. fővigyázó keresi Osdola községből menekült ismerőseit. Címe: Kolozsvár, Tartalekkórház, I. oszt. dv.

— (Beiratások a Schlezák Zeneiskolába.) (Wesselényi M.-utca 14. sz.) már megkezdődtek. Operai ének és az összes hangszereken teljes kiképzés.

— (Szinészeti tanfolyam) október 3-án kezdődik. Tanára: Szakács Andor. Beiratások egész nap eszközölhetők Wesselényi M.-utca 14. alatt.

— (Elveszett) egy Wertheim-szekrény kulcsa szerdán este a Széchenyi-térről a Fellegvárig. Megtaláló kéri, juttassa Széchenyi-tér 7. sz. alá.

— (Cont Ferencné) Sepsibüksádi lakos keresi férjét; aki valamit hallott vagy tud róla, küldjön értesítést: Kolozsvár, Zápolya-utca 30.

— **Velour és filc-kalapok divatos átformálását, festését vidékre is,** a legrövidebb idő alatt vállalja a **Kolozsvári Központi Nőikalap Divatárúhás,** Deák F.-u. 12. I. emelet.

— **Három szoba, konyha november 1-jére kiadó.** Cim: **Gombos papírüzlet,** Deák Ferenc-utca 12.

— **(Ki tud róla?)** Keresem Görgényszentimréből Fabian Ferenc szabómestert és családját. Aki tud róla, írjon a következő címre: Váradi Pálné, Gyeke község, u. p. Mőcs (Gr. Beldi uradalma).

Irodalom és művészet.

* **Három a kis lány.** Ma, pénteken kilencedszer fog színrekerülni a diadalmas sikerű „Három a kis lány” c. operett-ujdonság.

* **Sulamith — szombaton délután.** Goldfaden szép zenéjű daljátékát; a „Sulamith”-ot fogják szombaton délután 3 órakor színrehozni. A „Sulamith” szombat délutáni előadását félhelyárok mellett tartják meg.

* **Kaméliás hölgy — előadás kezdete 7 órakor.** Szombaton este a „Kaméliás hölgy”-et adják D) bérletfolyamban rendes helyárok mellett. Külön felhívjuk a közönség szíves figyelmét, hogy szombattól kezdve az előadások 7 órakor fognak kezdődni.

Az asszonyirtó. Ma, pénteken lesz az „Asszonyirtó” c. 3 felvonásos érdekesítő detektív-történet az Egyetem-mozgóban utoljára látható.

Szerelmi A. B. C. Rendkívül érdekes bemutatója lesz pénteken a Szinkör-mozgónak. Ugyanis Asta Nielsen első fellépéseként ez új évadban a „Szerelmi A. B. C.” film-ujdonság fog pénteken a Szinkör-mozgóban bemutatásra kerülni.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZÁSZ FERENC.

LAPTULAJDONOS:

GOMBOS FERENCZ „LYCEUM”-KÖNYVNYOMDA.

KIADÓ: GOPPOLT GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL TELEFON: 201.

APOLLO SZÍNHÁZ

ELSŐ KOLOZSVÁRI MOZGÓFÉNYKÉP-VÁLLALAT.

Műsor 1916. szeptember hó 29. és 30-án:

Örült festménye.

2 felvonásos szerelmi dráma.

Draganyosok.

Vígjáték.

Eltört kereszt.

1 felvonásos Cow-boy dráma.

Trónörökös pár.

Természeti.

Két akrobata.

Aktuális.

Vőlegény helyettes.

Vígjáték 1 felvonásban.

Kezdet: Vasárnap és ünnepnap 3-tól este 11-ig.
Hétköznapokon este 6 óratól 11 óráig.

Helyárok: Páholyülés 90 fillér. Zárszék 70 fillér.
Támlásszék 40 fillér. I-ső hely 30 fillér.
Katona- és gyermekjegy 20 fillér.

Egy jó zongorista keresetlik az Apolló-színházhoz.

Menekülnél 1 egyfogatu **jó szekér** olcsón eladó!
Honvéd-utca 13. sz. alatt a házfelügyelőnél.

SZINKÖR-MOZGÓ.

Pénteken:

Szerelmi A. B. C.

Asta Nielsen első fellépése az új évadban.

Szombaton:

Páris bünei.

Az amerikai film-gyártás egyik csodája.

EGYETEM-MOZGÓ.

Pénteken:

Az asszonyirtó.

3 felvonásos detektív-történet.

Szombaton:

Szerelmi A. B. C.

Asta Nielsennel a főszerepben.

URÁNIA-SZÍNHÁZ.

Pénteken:

Nincs előadás.

Szombaton:

Havasí Magdolna.

Magyar film.

Irodai alkalmazást

azonnal elvállal menekült állami tanítónő. Értekezni lehet: Gázgyár.

Legolcsóbb tűzifa

Koppándy irodájában rendelhető meg Gyufagyár-utca 1. sz. Telefon: 999.

Rendkívül előnyös árban árusítok:

Etamin, gyapjuszövet és se-lyem blousokat, barchet, delain és szövet-pongyolákat, szövet-aljakat, gyermekruhákat, mindennemű rövidárut és női kézimunkát, gyermek- és női harisnyákat és keztyűket. x

Tegyen egy próbavásárlást

Sipos Jenő

üzletében, Mátyás király-tér 17. szám alatt.

Női kalapok

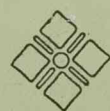
átformálását, festését a legújabb divat szerint vállalja a

Kolozsvári Központi Nőikalap Divatárúház

Deák Ferenc-utca 12. sz. (emelet)

Gyermekek-sapkákat, fejkötőket rendelésre divatlap szerint rövid idő alatt készít.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek